

Obraćanje Supervizora za Brčko Henry L. Clarke-a na povodom otvoraanja nove zgrade suda u Brčkom

26. lipnja 2002.

Dobrodošli, i zahvaljujem se što ste došli na događaj koji će možda biti najvažnije dešavanje u Brčkom ove godine. Osobito bih htio pozdraviti:

cijenjene veleposlanike i predstavnike diplomatskih misija i međunarodnih organizacija, naročito ambasadora Matthiasa Sonna, koji je došao ne samo u svoje ime nego je istovremeno tu u ime Visokog predstavnika,

cijenjenog gospodina Robertsa Owena i profesora Vitomira Popovića, članove Arbitražnog tribunala za Brčko, i mnoge druge suce i tužitelje iz cijele Bosne i Hercegovine, uključujući i pravosuđe Brčkog,

protu Maksimovića, imama Gobeljića, i druge predstavnike vjerskih zajednica,

general-majora Meiera, brigadnog generala Gardnera, i ostale članove SFOR-a,

gradonačelnika Kisića, predsjednika Skupštine Distrikta, gospodina Đapu, predstavnike Vijeća ministara, predstavnike Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine, i članove Vlade Brčko Distrikta,

Velika nam je čast što ste svi ovdje.

Također mi je čast zahvaliti svima onima koji su dali svoj

doprinos ovom veličanstvenom projektu, počevši od nekadašnje državne tajnice, gospođe Albright, i Vlade SAD-a, koji su pridonijeli najveći dio sredstava, i Europskoj uniji, za njen doprinos u vidu opreme. Građevinska firma "Una", koju danas ovdje predstavlja generalni direktor Čibić, obavila je izvrstan posao u realizaciji ovog ugovora. Michael Stewart i USAID su osigurali nadgledanje izgradnje, zajedno sa Zorom Kovačević i njenim timom u OHR Brčko, ambasador Ruecker i OHR Sarajevo su osigurali administrativnu potporu. Odjel za javni registar Brčko Distrikta nam je pružilo efikasnu pomoć. Moji prethodnici, Bill Farrand i Gary Matthews, također su pružali veliku potporu ovom projektu. Uskoro ćete vidjeti koliko uspješno je ovaj tim obavio svoj posao. Djelo govori samo za sebe.

Danas je ova zgrada prazna, ali u danima koji slijede u njoj će biti najsuvremenije, najneovisnije, i, rekao bih, najučinkovitije lokalno pravosuđe i tužitelji u regiji, a ne samo u Bosni i Hercegovini. To je procjena mnogih sudaca, tužitelja i drugih pravnih stručnjaka koji su bili u Brčkom i radili sa našim sudstvom. Želim odati priznanje onima koji su omogućili da se ovo ostvari, počevši sa Arbitražnim tribunalom za Brčko i glavnim autorima njegovih odluka, Robertsu Owenu, i mojim prethodnicima Supervizorima. Odlukom je stvorena Komisija za reviziju zakona za Brčko, koja je obavila ogroman posao prolaska kroz pravnu reformu, i mukotrpno radila na uspostavi, davanju potpore, a bila je i mentor ove jedinstvene institucije koju je predvodio predsjedavajući Michael Karnavas. Međunarodna pravosudna komisija (IJC), koju u Brčkom predvodi JoAnne Richardson, i direktor IJC-a, Rakeł Surlien, tu su misiju nastavili. Želim se ponovo zahvaliti Vladi SAD-a što je osigurala sredstva za ove savjetnike, USAID-u za obuku i potporu od strane Američke odvjetničke komore, Vladi Njemačke za omogućavanje posjeta njemačkih pravnika, kao i Vladi Grčke za financiranje dodatne potpore preko Centra za europsko javno pravo. Ipak, ništa, ništa se ne bi desilo da nije bilo predanosti brčanskih sudaca,

tužitelja i pravnika za pravnu pomoć, koji će danas i sutra pokazivati što vladavina prava može postati u Bosni i Hercegovini.

Želio bih pomenuti nekoliko komentara za one, osobito veleposlanike, koji su ovdje po prvi puta, i koji možda napuste Brčko uskoro nakon prijama. Želim pojasniti nekoliko mitova koji se mogu čuti van Brčkog a za koje sam siguran da ste i vi čuli.

Mit broj jedan: Brčko je pokus. Ovo implicira da možda neće funkcionirati, i može se pokušati ovdje ponovo na različite načine. Ja to ne vidim na taj način. Brčko reformira sve aspekte svojih javnih institucija, od samog korijena. I mi to činimo samo jednom. Pokušavamo biti oprezni onoliko koliko su bili oprezni ljudi koji su gradili ovu građevinu. Nove institucije funkcioniraju. One daju Brčkom temelj za naprednu ekonomiju i kvalitetne vlasti, a uvjeren sam da se građani Brčkog neće toga lako odreći.

Mit dva, od četiri: Brčko je "van kontrole", ignorira potrebe Europe, ili se suprotstavlja "jedinственom ekonomskom prostoru". Sve što moj Ured čini spada u mandat dobijen Odlukama Tribunala, iako institucije Brčko Distrikta čine mnogo više od toga. U stvaranju jednog multi-kulturalnog distrikta od dijelova dva neprijateljska entiteta, mi, tj. međunarodna zajednica i vođstvo Brčkog, morali smo potpuno reorganizirati vlasti i pravosuđe. Ovaj posao nije mogao, i još uvijek ne može, čekati da reforma stigne u sve dijelove Bosne i Hercegovine odjednom. Mi smo imali, i još uvijek imamo, obvezu ne samo prevazići užas posljednjeg rata, nego se istovremeno u potpunosti uključiti u povijesnu tranziciju iz socijalističkog sustava u demokratske procese i u tržišnu ekonomiju. Da bismo obavili svoj posao preuzeli smo najbolje ideje gdje god smo ih mogli dobiti, uključujući i nove zakone od drugih zemalja u tranziciji, kao što je Slovenija.

Istina je da ne poznajem nikog u Brčkom ko se suprotstavlja

jedinstvenom ekonomskom prostoru – Brčko bi moglo samo imati koristi od toga da bude dio stvarnog jedinstvenog ekonomskog prostora. Mi u Brčkom ne vidimo drugog načina osim integracije u Europu. Brčko je nekada bio grad u središtu Jugoslavije a sada je postalo grad na granici Bosne i Hercegovine. Hrvatska je odmah tu preko mosta, a Srbija je udaljena svega nekoliko kilometara. Rijeka Sava, koja je značajna vodena saobraćajnica ka Dunavu i ostatku Europe, mora postati plovna, ne samo za potrebe Brčkog nego i za prijevoz izvoza iz Bosne. Mi imamo mnogo točaka na našem dnevnom redu, ali također imamo, najvjerojatnije, najbližu suradnju između međunarodne zajednice i institucija Bosne i Hercegovine u poređenju sa ostalim dijelovima Bosne i Hercegovine.

Temelj svega što radimo u Brčkom, u svim segmentima društva, ostaje vladavina prava. Zgrada suda koja je pred vama je simbol toga. Nadamo se da će ona biti trajni simbol kako jedna zgrada koja je služila toliko vojski, duže od jednog stoljeća, sada može služiti demokratskom miru.